

از زمان امضای معاهده فرار است به مدت ۶۰ روز درباره موضوع هسته‌ای و تحریم‌ها صحبت شود| موشک‌های ایران دوست ندارند کسی درباره آن‌ها حرف بزند؛ صرفاً برای شلیک شدن هستند| ان قلت بیاورند ان قلت خواهیم آورد| سازوکار تنگه هرمز در حال تدوین است.

امضای دیجیتال تفاهم اسلام‌آباد توسط ترامپ و پزشکیان؛

اسماعیل بقائی سخنگوی وزارت امور خارجه در گفت‌وگویی تلویزیونی گفت که یادداشت تفاهم اسلام‌آباد توسط دونالد ترامپ و مسعود پزشکیان رؤسای جمهور آمریکا و ایران امضا شد.

به گزارش اسپادانا خبر، وی افزود:

همین الان که صحبت می‌کنیم متن رسماً به امضای رؤسای جمهور دو کشور رسیده باشد. بامداد روز ۲۸ خردادماه قرار بود امضا شده باشد.

بقائی عنوان کرد:

این برنامه وجود داشت و قرار بود نشستی در سوئیس برگزار و طی آن متن به امضای رسمی دو طرف برسد. طی ۲۴ ساعت گذشته یک مقدار بیشتر در این خصوص بررسی کردیم و به این نتیجه رسیدیم که گزینه بهتر این است که متن توسط رؤسای جمهور دو کشور و به صورت مجازی امضا شود. دلایل زیادی برای این کار داریم یکی از دلایلش این است که وقتی متن به امضای بالاترین مقام‌های دو کشور برسد، نقض آن هزینه‌هایش بیشتر خواهد بود. با توجه به تجاری که از قبل داریم ترجیح‌مان این بود که این اتفاق بیفتد ضمن اینکه فکر می‌کنم برگزاری مراسم هم خیلی جایی ندارد.

این دیپلمات ارشد ایرانی درباره نشست روز جمعه در سوئیس عنوان کرد:

قرار است فاز بعدی مذاکرات را داشته باشیم و هنوز در دستورکار است که این نشست در سوئیس برگزار شود. باید ببینیم طرف ساعات آینده طرفین از طریق میانجی‌ها به چه نتیجه‌ای می‌رسند.

وی درباره روندی که منجر به یادداشت تفاهم اسلام‌آباد شد، با بیان اینکه ما راه طولانی طی کردیم، اظهار داشت:

برای ما دستورالعمل‌هایی که توسط شورای عالی امنیت ملی از همان روز آتش‌بس ۱۹ فروردین ماه صادر شد، ملاک عمل بود. تعداد بندها خیلی مهم نیست، مهم این است که همه موضوعاتی که برای ما مهم بود و تأمین‌کننده منافع و امنیت ملی بود، در این متن گنجانده شود. بعضی از موضوعات لازم بود در قالب دو بند تدوین شود لذا خیلی عدد و رقم اینکه ۱۰ بند یا ۱۴ بند اهمیت ندارد. بقائی ادامه داد: مهم این است که همه مواردی که برای ما اهمیت داشت و جزو دستورالعمل‌های هیأت مذاکره‌کننده بود در متن ۱۴ بندی گنجانده شد. الان می‌توانیم بگوییم متن رسماً نهایی شده است چون دو طرف امضا کرده‌اند. تفاهمی بود که دو طرف انجام داده بودند که تا قبل از نهایی شدن متن منتشر نشود ولی در خصوص محتوای متن بارها توضیح داده بودیم. چیز ناگفته‌ای نگذاشته بودیم و درباره کلیت موضوعات همه موارد را کم و بیش بیان کرده بودیم.

بقائی درباره لبنان که در متن یادداشت تفاهم به آن پرداخته شده، خاطر نشان کرد:

ایران نشان داده که دوستانش را بغل می‌کند. دوستانش را در هیچ شرایطی تنها نمی‌گذارد. برای ما آتش‌بس در لبنان به اندازه آتش‌بس در ایران و در ادامه خاتمه جنگ در لبنان به اندازه خاتمه جنگ در ایران اهمیت داشت و دارد و بارها گفته بودیم. در بند اول یادداشت تفاهم سه بار از کلمه لبنان نام برده شده است و بر خاتمه جنگ در لبنان تأکید شده و همین طور احترام به تمامیت سرزمینی و حاکمیت لبنان. این کاملاً گویاست. جمله پایانی هم ناظر بر این است که در متن توافق نهایی که قرار است ظرف ۶۰ روز تنظیم شود حتماً این موضوع مجدداً مورد تأکید قرار خواهد گرفت.

بقائی در پاسخ به این سؤال که آیا با این یادداشت تفاهم خیالتان راحت است که هیچ عملیات نظامی صورت نگیرد و ...؟ گفت: خیر.

وی ادامه داد:

اینکه الان در این مرحله ما یک توافق خاتمه جنگ را امضا کردیم به این معنا نیست که ما گذشته را فراموش کنیم و به این معنا نیست که درس‌هایی که با قیمت گزاف و بهای سنگین آموختیم را رها کنیم. تجربه‌های قبلی همواره بید پیش چشم ما باشد. الان کار ما سخت‌تر از قبل است. چون همیشه اجرای توافقنامه‌های بین‌المللی از تدوین آن به مراتب سخت‌تر است. به ویژه در خصوص طرف‌هایی که نشان دادند به تعهداتشان پایبند نیستند. دستگاه دیپلماسی به پشتوانه حمایت همه جانبه مردم و مدافعان وطن و توکل بر خدا توانست به متنی دست یابد که به نظر ما تأمین کننده منافع و مصالح کشور است. از این به بعد همه باید مراقب باشیم که در اجرا به نحوی عمل کنیم که طرف مقابل مجبور به پایبندی به تعهداتش باشد.

بقائی اظهار داشت:

کار ما تازه شروع شده است. هم به دلیل اینکه باید مراقبت کنیم نسبت به اجرای یادداشت تفاهم و هم از این جهت که ما در یک بازه ۶۰ روزه که بلافاصله بعد از امضای این متن شروع می‌شود، باید هم در مورد جزئیات مربوط به اجرای بخش‌هایی از این سند کار کنیم و هم در مورد موضوع رفع تحریم‌ها و موضوع هسته‌ای. در متن تأکید شده ما منحصر در خصوص این دو موضوع صحبت می‌کنیم. ما همیشه به خودمان متکی بودیم و می‌دانیم چطور تمامیت ارضی و حاکمیت ملی خود را حفظ کنیم. اینکه در متن آمده که آمریکا احترام می‌گذارد بیان عادی است که همه کشورها از جمله آمریکا نسبت به دیگر کشورها دارند.

او همچنین گفت:

ما از اول تأکید کردیم در خصوص موضوع هسته‌ای در این مرحله صحبت نمی‌کنیم. تصمیم حکیمانه ایران این بود درباره موضوعی که دو بار صحبت کردیم و منجر به انهدام میز مذاکره توسط طرف مقابل و به کشور ما تعرض شد، صحبت نکنیم. از زمان امضای این معاهده قرار است به مدت ۶۰ روز درباره آن دو موضوع (هسته‌ای و تحریم‌ها) صحبت کنیم.

وی گفت:

هر روزی بتوانیم تحریم‌های ظالمانه را برداریم به نفع‌مان خواهد بود. اگر لازم باشد این بازه زمانی تمدید خواهد شد.

بقائی افزود: تلاش ما این است که در این بازه زمانی تحریم‌ها را لغو کنیم.

سخنگوی دستگاه دیپلماسی درباره رفع محاصره دریایی هم بیان کرد:

طبق این بند، به صورت متناظر قرار بر این بود که آمریکا طی ۳۰ روز آن چیزی را که تحت عنوان محاصره دریایی علیه ایران اعمال کردند، بردارند و متقابلاً ما هم در رابطه با تردد در تنگه هرمز چنین کاری را انجام دهیم.

وی افزود:

بعد از تحولات مربوط به حمله رژیم صهیونیستی به ضاحیه و برنامه ایران برای اقدام متقابل، که تهدیدی بسیار معتبر و جدی انجام شد، مذاکراتی خیلی فوری انجام و قرار بر این شد که آمریکا تعهد خود را بلافاصله در رابطه با برداشتن محاصره دریایی انجام دهد و این اتفاق افتاد.

سخنگوی وزارت خارجه یادآور شد:

ما صرفاً به حرف و قول طرف مقابل بسنده نمی‌کنیم. رصدی که انجام شد، نشان داد که طرف دو سه روز گذشته کشتی‌های ما بدون مشکلی وارد بنادر شده و آن‌هایی که محموله‌ای داشتند، از بنادر خارج شده‌اند. این تعهد شروع شده و تعهد ما هم بلافاصله پس از امضای این سند، در رابطه با تنگه هرمز شروع می‌شود.

بقائی در پاسخ به سؤال مجری مبنی بر اینکه آیا در ۲۸ خرداد شاهد باز شدن تنگه هرمز و تردد کشتی‌ها با ترتیبات ایران خواهیم بود؟ اظهار داشت:

بله. به مدت ۳۰ روز این کار باید انجام شود تا به حجم ترافیک دریایی که قبل از ۹ اسفند برقرار بود، برسد. این زمان لازم است، هم برای اینکه شما ترتیبات لازم را تمهید کنید و هم برای اینکه اگر موانع فنی وجود دارد، رفع شود.

این دیپلمات ارشد ایرانی به موضوع خروج نیروهای نظامی از منطقه اشاره کرد و گفت:

این یک هدف راهبردی برای ایران است. ما اعتقاد داریم که حضور نیروهای نظامی بیگانه در منطقه ما، جز ناامنی، جنگ، فتنه و تفرقه، برای منطقه چیزی به ارمغان نیاورده است. وی افزود: کشورهای منطقه نیز شاهد این موضوع بوده‌اند. کشورهای منطقه دیده‌اند که وجود پایگاه‌های نظامی آمریکا در منطقه، صرفاً آنها را در برابر اقدامات دفاعی ایران آسیب‌پذیر می‌کند.

وی در ادامه ضمن ابراز نارضایتی شدید ایران از اتفاقاتی که در چند ماه گذشته و به‌ویژه از ۹ اسفند، در منطقه افتاد، بیان کرد:

علی‌رغم همه هشدارهای ما به کشورهای منطقه و کشورهای همسایه مبنی بر اینکه اجازه سوءاستفاده آمریکا و رژیم صهیونیستی از پایگاه‌ها، امکانات و خاک خود را برای حمله به یک کشور مسلمان ندهند، متأسفانه این اتفاق رخ داد و ایران نیز طبق اصل دفاع مشروع، پایگاه‌ها و امکانات مورد استفاده برای حمله به ایران را مورد هدف قرار داد. این بخشی از حق ذاتی دفاع مشروع ایران است اما ما به‌عنوان کشوری که همواره قائل به اصل حسن همجواری با کشورهای منطقه بودیم و خودمان را دوست کشورهای منطقه می‌دانیم، همه کشورهای مسلمان، هم‌کیش و هم‌فرهنگ و این اتفاق بسیار ناخوشایندی بود. امیدواریم کشورهای منطقه از این اتفاقات درس گرفته باشند و برای ایجاد یک سازوکار امنیتی دسته‌جمعی که مبتنی بر اعتماد متقابل بین کشورهای منطقه باشد، تلاش کنند.

وی بیان کرد:

خروج نیروهای نظامی آمریکا از حوزه پیرامونی ۳۰ روز بعد از توافق نهایی باید صورت بگیرد که این هم مذاکرات خاص خود را خواهد داشت.

سخنگوی دستگاه دیپلماسی درباره اظهارات ترامپ مبنی بر اینکه قرار است درباره موشک‌های بالستیک ایران حرف بزنیم؟ گفت:

موشک‌های ما اصلاً دوست ندارند کسی درباره آنها حرف بزند. موشک‌های ما صرفاً برای شلیک شدن هستند، نه برای مذاکره. وی ادامه داد: درباره توانمندی دفاعی ایران به هیچ عنوان و در هیچ روندی و با هیچ طرفی صحبت نخواهد شد، به ویژه الان که دیدیم توانمندی موشکی بومی ایران به چه میزان برای حفظ حیثیت و کین ایران لازم است.

این دیپلمات ارشد ایرانی درباره بحث تنگه هرمز و اداره این تنگه در یادداشت تفاهم اسلام‌آباد عنوان کرد:

این بند نشانگر رویکرد بسیار مسئولانه ایران است نسبت به کشتیرانی و آزادی کشتیرانی بین‌المللی و تردد در تنگه هرمز. ما و عمان دو کشور ساحلی تنگه هستیم و آب‌های تنگه بخشی از دریای سرزمینی ایران و عمان است و برای دهه‌ها پاسبان این تنگه بودیم. اتفاقاتی که از نهم اسفند شروع شد، سوءاستفاده از خاک کشورهای منطقه برای تعرض به ایران، سوءاستفاده از تنگه هرمز برای تهدید امنیت ملی و منافع ملی ایران، باعث شد که ایران طبق حقوق بین‌الملل مجموعه تدابیری را اتخاذ کند. ما دوست نداریم که اتفاقات ناخوشایند چند ماه اخیر باز هم تکرار شود، دنیا هم دوست ندارد و بنابراین هم برای صیانت از امنیت ملی و منافع ملی خودمان و عمان به‌عنوان کشور دیگر ساحلی و هم در راستای مصلحت جامعه بین‌المللی، تصمیم داریم که تدابیری را اتخاذ کنیم برای اطمینان از تردد ایمن کشتی‌ها در تنگه هرمز. این کار قرار است با همکاری ایران و عمان انجام شود. ما با بقیه کشورهای منطقه نیز در این مورد گفت‌وگو خواهیم کرد، به خاطر اینکه هدف غایی این است که تردد و کشتیرانی در تنگه هرمز به صورت امن و ایمن انجام شود. قاعدتاً برای انجام این کار، ما خدماتی را ارائه خواهیم داد و در ازای خدمات هم باید هزینه‌اش دریافت شود. مهم این است که این سازوکار و ترتیبات در حال تدوین است. ما رایزنی‌های نزدیکی را با عمان از خیلی وقت قبل شروع کردیم و با کشورهای مختلف هم صحبت کردیم و به این رایزنی‌ها ادامه خواهیم داد. بقائت ادامه داد: با عمان تا حدود زیادی این سازوکارها تدوین شده، چون زمان زیادی از این موضوع نگذشته است و با بقیه کشورها هم قرار است صحبت کنیم. ان‌شاءالله شاهد تردد ایمن با حفظ حاکمیت و سیادت ایران به‌عنوان کشور ساحلی تنگه هرمز خواهیم بود. ما با همه کشورها داریم صحبت می‌کنیم، چون کل جامعه بین‌المللی از ایمنی و امنیت کشتیرانی در تنگه هرمز منتفع می‌شوند. موضوع بر عهده ایران و عمان به‌عنوان دو دولت ساحلی است، گفت‌وگو با بقیه کشورها نیز نشانه رویکرد مسئولانه ایران است برای اینکه مطمئن شویم به بهترین وجه، خیر کل منطقه در هر سازوکاری دیده می‌شود. این موضوعی است که بین ایران و عمان به‌عنوان دو دولت ساحلی تدوین می‌شود و در حین کار هر جا که لازم باشد با سایر جهات ذی‌ربط نیز مشورت خواهد شد.

سخنگوی دستگاه دیپلماسی در پاسخ به این پرسش که اگر فوراً محاصره دریایی برداشته شده، چرا در متن نیامده؟ عنوان کرد:

خوب زودتر این اتفاق افتاد. اگر بخواهیم فقط متن را مینا قرار دهیم، باید از الان که متن امضا شده تعهد آمریکا شروع می‌شد. وی افزود: این تعهد بلافاصله بعد از نهایی شدن متن، بامداد ۲۵ خرداد، وقتی این متن نهایی شد، رئیس‌جمهور آمریکا

رسماً اعلام کرد که بلافاصله این کار را انجام می‌دهد، لذا رفع محاصره دریایی از همان زمان شروع شد. طبیعی بود که چند ساعت طول بکشد تا در عمل شاهد این اتفاق باشیم. رصدهایی که ما انجام دادیم متوجه شدیم این کار انجام شده است.

وی همچنین با بیان اینکه بازسازی خسارات ناشی از جنگ برای ما فوق‌العاده مهم است، افزود:

این جنگ توسط آمریکا و رژیم صهیونیستی به ایران تحمیل شد و جنگ غیرقانونی بود و جنایات بسیار زیادی طی مدت ۴۰ روز ارتکاب یافت لذا مردم ایران از متجاوزان مطالبه‌گر هستند. بعضی از آسیب‌هایی که به ما زدند، به عدد و رقم در نمی‌آید و ما برای همیشه نسبت به این جنایات مطالبه‌گر خواهیم بود. همه آن چیزی که می‌خواهیم، فقط قرار نیست در قالب این یادداشت تفاهم یا موافقت‌نامه بعدی قاب‌بندی کرد. یکسری مطالبات وجود دارد که به انحای مختلف باید نسبت به آن‌ها اهتمام بورزیم، از جمله مباحث مربوط به اجرای عدالت.

وی گفت:

ما به عنوان وزارت امور خارجه از هیچ فرصتی هم برای مستندسازی و تبیین جنایاتی که علیه ملت ایران اتفاق افتاد و هم استفاده از هر سازکار و نهاد و فرصت بین‌المللی برای احقاق حق نخواهیم گذاشت. این بحثی است که خارج از چارچوب این یادداشت تفاهم است اما صرفاً بحث مادی مربوط به بازسازی خسارات، اینجا به نوعی دیده شده است. سازوکار اجرایی‌سازی این تعهد ظرف ۶۰ روز باید نهایی شود و همزمان با مذاکرات مربوط به این یادداشت تفاهم، گفت‌وگوهای بسیار مفصلی بین طرف‌های مختلف انجام شد برای اینکه به چه نحو می‌توانیم موضوع تأمین مالی این سازوکار برای بازسازی را تمهید کنیم.

بقائی در پاسخ به این سؤال که آمریکا خودش ورود خواهد کرد یا شرکای منطقه‌ای؟ خاطرنشان کرد:

ما از هر سازوکاری استفاده خواهیم کرد و برای ما مهم این است که این کار صورت بگیرد. منبعش خیلی مهم نیست. مهم این است که این تعهد به عنوان بخشی از تعهد طرف مقابل در متن دیده شده است و آمریکا موظف است همه لوازم کار را نیز فراهم کند چون ما با تحریم‌های آمریکا مواجهیم و تحریم‌ها مانعی برای سرمایه‌گذاری در ایران و ... است و به همین دلیل جمله پایانی بند ششم تصریح دارد که آمریکا موظف است برای اجرایی شدن بازسازی خسارات و توسعه اقتصادی همه تأییدیه‌ها و مجوزهای مورد نیاز را نیز صادر کند. سخنگوی دستگاه دیپلماسی گفت: کلیت موضوع تفاهم شده و درباره نحوه انجام کار در این بازه ۶۰

گفت‌وگو می‌شود.

بقائی درباره بحث تحریم‌ها نیز بیان کرد:

این متن تصریح کرده که همه تحریم‌های یکجانبه آمریکا، اعم از اولیه و ثانویه، به همراه همه تحریم‌های شورای امنیت سازمان ملل و قطعنامه‌های شورای حکام، باید برداشته شود. بازه زمانی مذاکره برای این موضوع همان ۶۰ روز است، یعنی ظرف ۶۰ روز ما باید جزئیات مربوط به نحوه ایفای تعهدات آمریکا را در متن نهایی توافق داشته باشیم. همه تحریم‌های آمریکا علیه ایران را باید شامل شود، فارغ از عناوین یا بهانه‌هایی که برای انواع و اقسام تحریم‌هایشان علیه ایران تعریف کرده‌اند.

وی در پاسخ به این سؤال اگر آمریکا یک بند را اجرا کند و بند دیگری را اجرا نکند، اجرای یادداشت تفاهم اسلام‌آباد به چه طریقی پیش خواهد رفت؟ گفت:

ان قلت بیاورند ما هم ان قلت خواهیم آورد. متناظر است، تعهد در برابر تعهد. قرار نیست که ما تعهدی را انجام دهیم و طرف مقابل از اجرای تعهدش طفره برود.

این دیپلمات ارشد ایرانی درباره موضوع هسته‌ای هم بیان کرد:

درباره جزئیات مرتبط با موضوع هسته‌ای اعم از غنی‌سازی و مواد غنی‌شده ایران صحبت نشد. ما در یک سال و نیم اخیر مطالبات حداکثری و زیاده‌خواهانه‌ای از طرف مقابل شنیدیم. بارها بحث انتقال مواد غنی‌شده ایران به آمریکا و نهایتاً یکی دو مورد بحث شد که اگر هم به آمریکا منتقل نمی‌شود، به خارج از ایران منتقل شود. این را بارها تکرار کردند. ما هم از ابتدا گفتیم که مواد غنی‌شده ایران به خارج از ایران منتقل نخواهد شد. اینجا بحثی که مطرح شده این است که یک گزینه، گزینه رقیق‌سازی مواد غنی‌شده در داخل ایران است. این گزینه جدید نیست، از بدو شروع مذاکرات هسته‌ای در یک سال و نیم گذشته، این بحث مطرح بود و الان هم به عنوان یک گزینه مطرح شده است. به این دلیل این گزینه مطرح شده که راه را بر گزینه‌هایی که به هیچ عنوان برای ما قابل قبول نیست، ببندیم. گزینه غیرقابل قبول برای ما، انتقال مواد غنی‌شده به خارج از ایران است.

بقائی همچنین عنوان کرد:

ما بر اساس نیازهایمان باید بتوانیم برنامه هسته‌ای خود را داشته باشیم.

وی همچنین عنوان کرد:

متن تفاهم به دو زبان امضا شده است. ما تأکید داشتیم که متن به هر دو زبان داشته باشیم، زبان انگلیسی و فارسی. این اوج شفافیت ما در اطلاع رسانی است.

سخنگوی وزارت امور خارجه درباره بحث فروش نفت ایران با بیان اینکه یکی از تحریم‌های آمریکا علیه ایران، تحریم فروش نفت بوده و این تحریم‌ها هزینه‌هایی را برای ما ایجاد کرده، گفت:

طرف مقابل متعهد شده که این محدودیت‌ها را لغو کند. نه صرفاً روی کاغذ، بلکه با همه ملزوماتش یعنی ایران باید بتواند نفت خود را بدون هیچ مشکلی بفروشد، بیمه کشتی‌ها را انجام دهد، حمل و نقل بدون مشکل صورت گیرد و بتواند عواید حاصل از فروش نفت را هم بدون مشکل دریافت کند. این تعهدی است که بلافاصله از امروز آغاز می‌شود و در حین مذاکرات نیز باید این وضعیت ادامه یابد تا زمانی که به توافق نهایی برسیم که در آن زمان، قاعدتاً کل تحریم‌ها باید رفع شود.

سخنگوی دستگاه دیپلماسی درباره دارایی‌های مسدود شده ایران نیز گفت:

باید بتوانیم هرگاه اراده کنیم، از اموال مسدود شده استفاده کنیم، دستور پرداخت داده و برای هر خریدی که داریم از این دارایی‌ها استفاده کنیم. سازوکارهایش هم دیده شده، مذاکرات بسیار مفصل و جزئی طی دو سه هفته گذشته انجام شده و آمریکا متعهد شده که همه موانع را برطرف کند. تجربه‌های تلخی از بدعهدی آمریکا در سنوات گذشته در زمینه آزادسازی اموال متعلق به ملت ایران داریم. همه آن تجارب در مذاکرات مدنظر بود تا اطمینان حاصل کنیم این بار آمریکا به تعهدش عمل می‌کند.

•

«دونالد ترامپ» رئیس جمهور آمریکا امضای یادداشت تفاهم با جمهوری اسلامی ایران را تایید کرد.

ترامپ در پاسخ به سوال خبرنگاران، هنگام ترک کاخ ورسای بعد از ضیافت شام با همتای فرانسوی، گفت:

«[تفاهم‌نامه] امضا شده است. در ورسای امضا شد»

دقایقی بعد رسانه‌های آمریکایی کلیپی از امضای یادداشت تفاهم ایران توسط ترامپ در کاخ ورسای را منتشر کردند که در آن مراسم، «مارکو روبیو» و «ژان نوئل بارو» وزیران خارجه فرانسه و آمریکا نیز حضور دارند.

برچسب‌ها: [مسعود پزشکیان](#) [1]

[دونالد ترامپ](#) [2]

[جنگ](#) [3]